

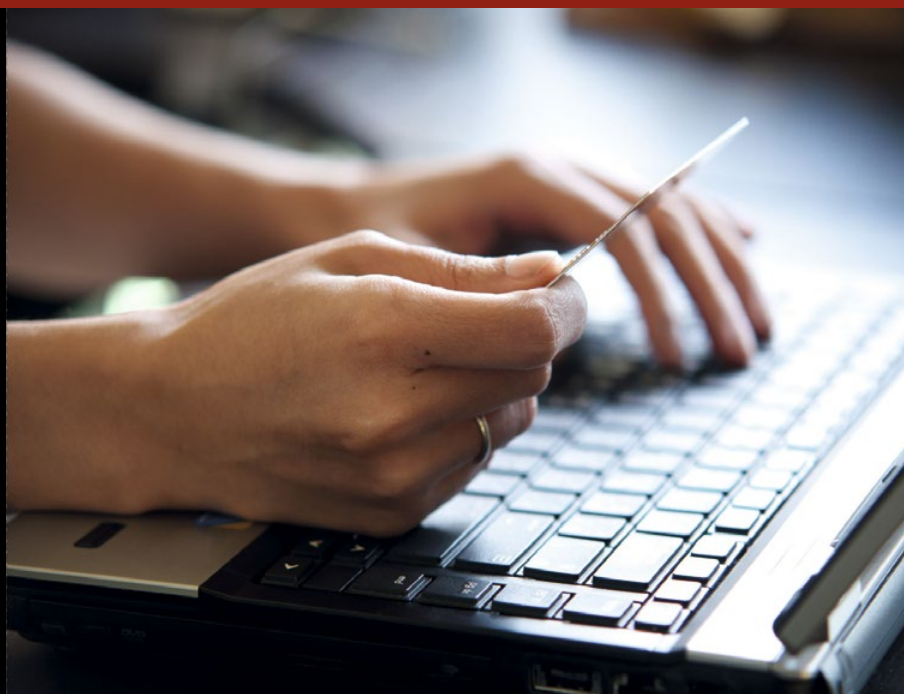
biblioteka
računovodstvo

Vlado BRKANIĆ i Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ

RRiF-ov računski plan za poduzetnike

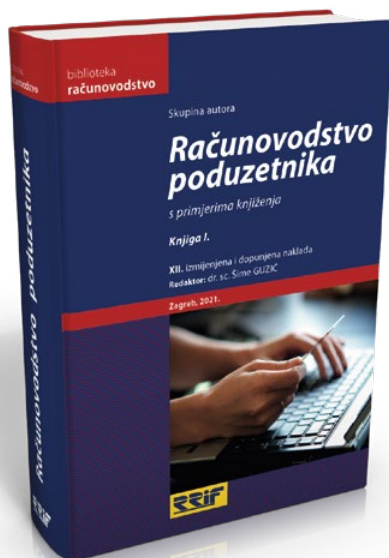
XXVI. izdanje

Zagreb, 2023.

RAČUNOVODSTVO PODUZETNIKA

XII. izdanje, 2021.

Skupina autora

Opseg: 1.182 stranice

Cijena: 79,43 EUR (s PDV-om)

Ovo izdanje najkompletnijeg priručnika za praktično računovodstvo / knjigovodstvo sadržava promjene koje su primjenjive i u 2023. godini. To su u prvom redu promjene u poreznom sustavu i drugim propisima te promjene u hrvatskim i međunarodnim računovodstvenim standardima. Priručnik je upotpunjen novim tekstovima i primjerima kako bi odgovorio na što više pitanja iz praktičnog računovodstva.

Priručnik je namijenjen trgovačkim društvima svih djelatnosti, obrtnicima i OPG-ovima „dobitašima“, zadrugama te neprofitnim organizacijama koje obavljaju gospodarsku djelatnost.

RRiF-ov
RAČUNSKI PLAN
ZA PODUZETNIKE

XXVI. izdanje 2023.

Sastavili:

dr. sc. Vlado BRKANIĆ, prof. struč. stud., ovl. rač. i ovl. rev.
urednik časopisa RAČUNOVODSTVO, REVIZIJA I FINACIJE
i profesor na RRiF Visokoj školi za financijski menadžment

dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, prof. struč. stud. i ovl. rač.
profesorica na RRiF Visokoj školi za financijski menadžment,
glavna urednica i savjetnica u časopisu RAČUNOVODSTVO, REVIZIJA I FINACIJE
te članica Odbora za standarde financijskog izvješćivanja RH

Copyright © 2023.

Nakladnik:

RRiF-plus, d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge

10 000 Zagreb, Vlaška 68, HRVATSKA

Telefon: 46 99 760 – pretplata i prodaja izdanja

Telefaks: 01/46 99 766

e-pošta: rrif@rrif.hr

rrif.hr

Za nakladnika direktorica:

dr. sc. Ljerka MARKOTA, prof. struč. stud. i ovl. rač.

Glavna urednica:

dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, prof. struč. stud. i ovl. rač.

Biblioteka:

RAČUNOVODSTVO

UDK 657.2 (035)

ISBN 978-953-272-201-7

Ovaj je Računski plan sastavljen na osnovi Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. – 114/22.), Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (Nar. nov., br. 86/15. – 9/21.) i Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (Uredba Europske komisije br. 1126/2008. i izmjene i dopune te Uredbe nalaze se na: <http://eur-lex.europa.eu>), Općeg poreznog zakona (Nar. nov., br. 115/16. – 114/22.), Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04. – 114/22.), Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – 151/22.), Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 73/13. – 113/22.), Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. – 114/22.), Zakona o uvođenju eura kao službe valute u RH (Nar. nov., br. 57/22. i 88/22.), Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Nar. nov., br. 95/16. i 144/20.) i drugih propisa koji uređuju gospodarski sustav Republike Hrvatske.

Nedopušteno je pretiskavati, umnožavati, oponašati i reproducirati ovaj RRiF-ov računski plan. Autorska su prava zaštićena.

Računalna priprema i tisak:

EDiT d.o.o.

Zagreb, Trumbićeva 12

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001161227

Predgovor XXVI. izdanju 2023. godine

Ovo izdanje RRiF-ova Računskog plana za poduzetnike nastalo je u prvom redu zbog uvođenja eura kao službene valute u našoj Državi, ali i zbog izmjena i dopuna poreznih i drugih propisa koji uređuju gospodarski sustav Republike Hrvatske.

U svakom novom izdanju unosimo nove analitičke račune kako bismo obuhvatili one poslovne događaje koji odgovaraju prirodi osnovnoga (sintetičkog) računa (konta), a koji prethodno nisu bili predviđeni. Naime, potrebe prakse se mijenjaju, a s druge strane dolaze i novi poslovni događaji koje prethodno nismo imali, ili smo ih drukčije razumjeli. Kod otvaranja analitičkih računa namjera nam je ponajprije da se pokaže pripadnost poslovnog događaja osnovnom računu kako bi čitatelji imali manje dvojbe kod knjiženja knjigovodstvenih poslovnih isprava. Nadamo se da smo u tome uspjeli, što uvijek nije lako odrediti.

U Hrvatskoj nije propisan računski plan, nego je ostavljena sloboda u njegovu oblikovanju. Ako polazimo od toga što sadržavaju financijski izvještaji, a to se mora uzeti u obzir, tada je potrebno predvidjeti račune (konta) za osiguranje podataka za te izvještaje. S kojih će se računa preuzimati podatci kod sastavljanja financijskih izvještaja, ovisi o tome jesu li na njima evidentirane neke vrijednosti i jesu li nastale takve poslovne promjene koje su zahtijevale uporabu pojedinog računa. U tom su smislu otvoreni i analitički računi koji su u funkciji sadržaja i naziva pojedine pozicije u financijskim izvještajima. Na tim su načelima zastupljena konta u našem računskom planu za poduzetnike, bez obzira na to što se temelje na tradicionalnom rasporedu računa u 10 razreda. Oni računi na kojima nema poslovnih promjena, njih nije potrebno ni otvarati. Jednako tako se i pozicije financijskih izvještaja ostavljaju prazne jer poduzetnik nije imao takve imovine, prihode, obveze ili kapitalnu stavku.

Ovaj izvorni RRiF-ov računski (kontni) plan namijenjen je pravnim osobama – poduzetnicima u trgovačkim društvima (d.o.o., j.d.o.o., d.d., k.d. i j.t.d.) svih djelatnosti jer je primijenjeno načelo univerzalnosti računa, tj. mogu ga primijeniti trgovačka, uslužna i proizvodna društva. Zadruge i privatne profitne ustanove također mogu voditi računovodstvo prema ovom poduzetničkom računskom planu i koristiti one račune koji se pojavljuju u njihovu poslovanju. Podružnice inozemnih osnivača i poslovne jedinice nerezidenata vode računovodstvo kao i trgovačka društva u RH. RRiF-ov Računski plan namijenjen je i fizičkim osobama (obrtnicima, javnim bilježnicima, odvjetnicima i dr.) koji umjesto poreza na dohodak plaćaju porez na dobitak. RRiF-ovim Računskim planom koriste se i u

obrazovnom sustavu na ekonomskim fakultetima, visokim školama koje izvode nastavu iz osnova računovodstva te u ekonomskim školama i obrazovnim ustanovama koje pri izvođenju nastave i vježbi za studente ovoga nastavnog programa ili programa sličnog naziva koje obrađuje knjigovodstvo.

Naš je računski plan prema dostupnim informacijama najprihvaćeniji u praksi i u obrazovnom sustavu zato što najbolje obuhvaća evidentiranje stvarnih poslovnih događaja koji se bilježe u glavnoj knjizi, a na kraju izvještajnog razdoblja prenose u bilancu i račun dobitka i gubitka te u druge financijske i porezne izvještaje. Prihvaćenost ovoga (kao jednog od mogućih oblika) računskog plana za poduzetnike koji vode svoje poslovne knjige prema načelu dvostavnog knjigovodstva stavila je pred autore dodatne zahtjeve i odgovornost u pripremi ovoga dopunjenog izdanja u 2023. godini. Nadamo se da smo u tome uspjeli. Na kraju ovog izdanja daje se pročišćeni tekst Zakona o računovodstvu te izvadak iz Općega poreznog zakona (odredbe u vezi s vođenjem poslovnih knjiga) i Zakona o porezu na dobit (odredbe o graničnim vrijednostima opreme koja se može razvrstati u sitni inventar i porezno dopuštene amortizacijske stope).

Svim korisnicima i čitateljima autori zahvaljuju što ste odabrali naš računski plan te za možebitne primjedbe i prijedloge koji mogu unaprijediti sljedeće izdanje. Uz srdačne pozdrave želimo Vam sve najbolje.

Autori

Zagreb, veljača 2023. godine

RRiF-ov računski plan je priručnik koji se najviše koristi u praksi!

Zašto? Zato što najbolje obuhvaća račune (konta) na kojima se iskazuju poslovne promjene i dosljedno prati pojedine pozicije u financijskim izvještajima!

SADRŽAJ

RAZRED 0 - Potraživanja za upisani kapital i dugotrajna imovina	7
RAZRED 1 - Novac, kratkotrajna financijska imovina, kratkotrajna potraživanja, troškovi i prihod budućeg razdoblja.....	26
RAZRED 2 - Kratkoročne i dugoročne obveze, dugoročna rezerviranja, odgođeno plaćanje i prihodi budućeg razdoblja.....	44
RAZRED 3 - Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara	65
RAZRED 4 - Troškovi prema vrstama, financijski i ostali rashodi.....	69
RAZRED 5 - Mjesta i nositelji troškova	94
RAZRED 6 - Proizvodnja, biološka imovina, gotovi proizvodi, roba i dugotrajna imovina namijenjena prodaja.....	97
RAZRED 7 - Pokriće rashoda i prihodi razdoblja	103
RAZRED 8 - Financijski rezultat poslovanja.....	116
RAZRED 9 - Kapital i pričuve te izvanbilančni zapisi.....	119
Odluka o usvajanju RRIF-ova računskog plana za poduzetnike	128
Zakon o računovodstvu (pročišćeni tekst)	129
Opći porezni zakon (izvadak – pročišćeni tekst).....	168
Zakon o porezu na dobit (izvadak – pročišćeni tekst)	172

NAPUTAK ZA PRIMJENU

Ovaj je računski plan utemeljen na Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja te sadržava osnovne (sintetičke – troznamenaste brojčane oznake) račune (konta), a unutar osnovnog računa predloženi su analitički koji prema prirodi osnovnog računa mogu obuhvatiti nastali odgovarajući poslovni događaj.

Računi (konta) se otvaraju prema početnom stanju i prema nastanku poslovnog događaja, tj. kad se za neku poslovnu promjenu pokaže potreba njezina bilježenja. Redosljed otvaranja računa, odnosno brojčana oznaka analitičkih računa, trebala bi biti od niže prema višoj brojčanoj oznaci. Nije uputno upisivati „na preskok“ brojčanu oznaku.

Svako novo izdanje RRIF-ova računskog plana za poduzetnike sadržava neke dopune analitičkih računa jer se za njima pokazala potreba u praksi. Drugi razlog može biti promjena u računovodstvenim propisima (standardima), u poreznim propisima ili nekim drugim propisima.

Ako neki račun (konto) ima dulji naziv radi lakšeg prepoznavanja ili značenja, za vlastite potrebe možete ga svesti na manji broj riječi.

OBVEZNICI VOĐENJA PODUZETNIČKOGA DVOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA

Ovaj računski plan mogu primjenjivati svi poduzetnici bez obzira na veličinu i bez obzira na to primjenjuju li Hrvatske standarde financijskog izvješćivanja ili Međunarodne standarde financijskog izvješćivanja, odnosno MRS-ove.

Poduzetničko – dvostavno knjigovodstvo obvezno vode poduzetnici iz čl. 4. Zakona o računovodstvu. To su trgovačka društva i druge pravne i fizičke osobe koje su osnovane s ciljem ostvarivanja dobitka (zadruge, privatne ustanove, obrtnici dobitaši i dr.). Banke, osiguravajuća društva i investicijski fondovi, lizinška društva, neprofitne organizacije i proračunski korisnici imaju posebno propisane računске planove.

Dvostavno knjigovodstvo moraju voditi i obrtnici kad ispune kriterij iz čl. 2. st. 4. Zakona o porezu na dobit odnosno ako u prethodnom poreznom razdoblju ostvare ukupni primitak veći od 995.421,06 eura.

Ispunjenjem navedenog uvjeta u tekućoj poslovnoj godini, od sljedeće godine obrtnik dohodaš mora prijeći u sustav poreza na dobitak u kojemu se primjenjuje računovodstveno načelo nastanka događaja (a ne načelo blagajne), ima obvezu primjene HSFI-ja te vodi knjigovodstvo i sastavlja godišnje financijske izvještaje prema ovom računskom planu. Ako ne ostvaruje primitke veće od 995.421,06 eura, osnovicu poreza na dobitak može utvrđivati prema novčanom načelu, uz uvjet da je obveznik PDV-a koji primjenjuje postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama u skladu s propisima o oporezivanju PDV-om. Ako se prijavi Poreznoj upravi da je odlučio prijeći na plaćanje poreza na dobitak, obrtnik i tada mora voditi dvostavno knjigovodstvo.